

Сніговий покрив є одним з головних факторів формування клімату, і його вивчення особливо важливо в нашому регіоні. Сніговий покрив формує мікроклімат підстилаючої поверхні в морозний період і визначає фенологічну активність рослинності та живих організмів. Час утворення та танення снігу з поверхні визначає тривалість морозного періоду.

Середнє довгострокове значення товщини снігового покриву становить 6,6 см (рис. 4). Терміни формування та танення снігового покриву є одним з основних показників динаміки кліматичних умов місцевості та характеризують тривалість морозного періоду. Вже багато років постійний сніговий покрив встановлюється у другій половині листопада. Аномально високі температури повітря восени 2008 та 2010 років призвели до пізнього виникнення снігового покриву – у січні та, як наслідок, порушення біоритмів фауни.

На початку зими сніговий покрив може довго не лягати на землю. Під час частих відлиг у грудні новорічні свята часто проходять без снігу. Ясних, сонячних днів не більше 5. Тривалість ночі в грудні досягає 16 годин, а день триває лише 8 годин. Сильні морози не часто спостерігаються, а відлиги трапляються майже регулярно. Сніговий покрив незначний не більше 20,3 см. Умови життя тварин відносно сприятливі.

Найбільша товщина снігового покриву припадає на грудень-січень-лютий. Метеорологічні умови в березні 2009 та 2010 років сприяли наявності 2,9 та 5,5 см товщі снігового покриву (рис. 4).

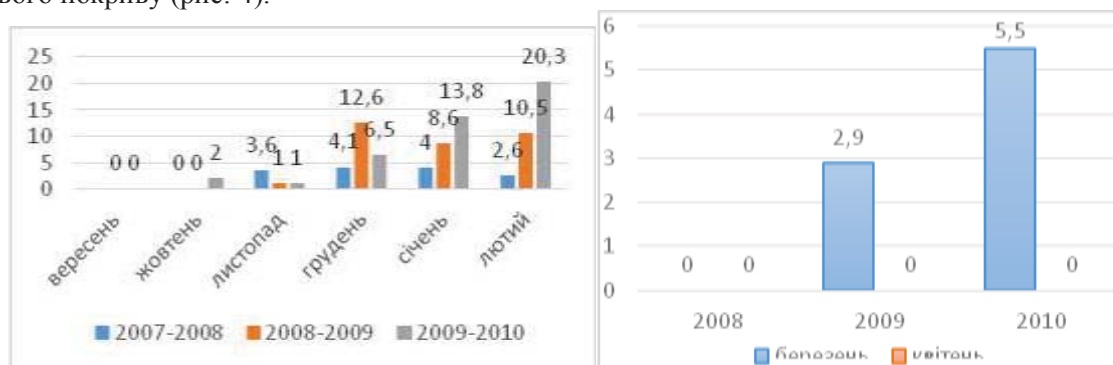

Рис. 4. Середня висота снігового покриву (см) у м. Бучачі в осінньо-зимовий та весняний сезони 2007-2010 рр. (побудовано автором за даними архіву погоди).

Фенологічні спостереження особливо актуальні, оскільки в наш час поширюється думка про глобального потепління, що виражається в швидких змінах термінів та характеристик сезонів не тільки в даному регіоні, але і по всій планеті.

Отже, фенологічна інформація у довгостроковій перспективі має велике значення для розуміння взаємозв'язку між розподілом метеовеличин та зміною клімату. Рослини чітко реагують на зміну температури, а тривалість вегетаційного періоду пов'язаний з кліматичними умовами в даному регіоні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Архів погоди в Бучачі // rp5.ua URL: <https://rp5.ua/> (дата звернення: 20.10.2020 р.).
2. Таранова Н. Б. Щоденник із сезонних спостережень: методична розробка для студентів 2 курсу географічних спеціальностей вузів. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2014. 148 с.
3. Фекета І. Ю. Феноспостереження як складова частина моніторингу кліматичних змін / Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Географія. Землеустрій. Природокористування. Ужгород: Говерла, 2013. Вип. 2. С. 26-31

Aikaterini-Sotiria Argyriou
Master's Degree student
Geography faculty Supervisor:
PhD in Geographic sciences, Associate Professor Taranova N.B.

FACTORS THAT CONTRIBUTE TO THE FORMATION OF FOREIGN POLICY

The Humanity in its effort to understand the world, in recent decades has been increasingly concerned with geopolitics. Geopolitics is an extremely important tool of theoretical analysis that aims to interpret and predict the processes and ways in which a political entity seeks to gain or increase its power in the international environment. In other words, it constitutes the "geography of power", reducing the science of Geography and the concept of "space" to important parameters in the process of interpreting the entanglement of international relations. In geopolitical narratives, the concepts of space and geography are of particular value as space is perceived as a source of wealth as well as a distance from a starting point to a destination. In this sense, geopolitics is a dynamic approach combined with technological development. Technology creates new sources of wealth and devalues others, while at the same time discovering new ways of transporting and communicating, which is constantly changing the data and the correlations of forces [6].

The purpose of this study is to investigate the factors that shape the content of foreign policy.

Foreign policy and the behavior of states in the international arena in general, is based on a number of factors, which come from the domestic space, its structural and functional nature, as well as from the international environment, influences and dependencies on the indoor environment. The foreign policy of a state is exercised serving its goals and aspirations to maintain its territorial integrity and power in times of both war and peace. The success of the strategies chosen in each case depends on the factors that determine the power. It is a fact that the territorial area affects the relative power while at the same time the natural resources affect the population density and the economic structures, which are an important factor in shaping and exercising foreign policy [5]. The factors that influence the formation of a state's foreign policy are none other than the geopolitical importance of the state, the size of the population and the natural resources or otherwise the wealth of a state [3].

The geopolitical factor. It is a relatively stable factor that largely and for a long time determined the foreign policy of a country, basically expressing the political importance that the geographical and strategic position of a state attaches. Some important aspects of foreign policy and military strategy are directly related to the geographical conditions of a state and to the political assessment of these conditions. Space, topography, location, climate combined with population, communication opportunities, agriculture, industry and technology, natural resources and their exploitation are factors of power of a state and are connected with geopolitical. In the past, geopolitics has played a major role in shaping state policy. The geographical location itself was an important constant. For example, the position of Austria, and France, determined the diplomatic policy of these countries. Britain's island position has enabled its political and military leadership to stay away from European crises (as we will see in the next chapter) and conflicts and to intervene vigorously when conditions were favorable for it. In other cases, the power struggle will bring some areas to the fore while others will temporarily remain in the background, resulting in the downsizing of these areas [1]. The study of the geographical influences in the shaping of the foreign policy of the states started already at the end of the last century and culminated in the interwar period with the emergence of the so-called "geopolitical school". The spokespersons of Ratzel, Kjellen, Mahan, Mackinder, Haushofer, used extensive terms such as "living space", "natural borders", "geographical location" to justify the expansionist policy of the nation-states at that time. As mentioned, the first theorist to refer in detail to the concept of geopolitics was Rudolf Kjellen, who argued for the first time that the "geographical environment" was "the field of action of diplomacy and strategy". During the interwar period, Geopolitics developed as a theory and ideology in Central Europe. In Germany, Karl Haushofer publishes the monthly geopolitical magazine *Zeitschrift fur Geopolitik*, where he republishes texts by geopolitical theorists. Thus is formed the German School of Geopolitics which formulates theories and principles on the foreign policy behavior of the states that were an element of Nazi ideology and an instrument of Hitler's expansionism [2]. After the Second World War, a revival of the perceptions of geopolitics appeared again. In the USA, Nicholas Spykman published his work "The Geography of Peace" (1944) and in West Germany the publication of the magazine *Zeitschrift fur Geopolitik* resumed. In the first post-war period, geographical factors maintained a fundamental position in political manipulation, both for the Great Powers seeking to play a major role in international politics and for the politics of small states where geographical borders and their strategic position were key factors in determining of their defense policy. In conclusion, the role of the geopolitical factor in shaping the foreign policy of states can not

be described as insignificant. Even today, the geographical and strategic position of a state decisively influences the foreign policy choices of governments. In addition, what is important to mention about the role and use of geopolitics is that geographical data do not change, what changes each time is their importance for foreign policy. Therefore, a dynamic attitude and approach must be characteristic of any geopolitical analysis. Continuous and rapid changes in the political scene, the development of technology as well as advances in communication speed and industrial techniques change the importance of the factors or the factors themselves, which are related to power, while inevitably changing the position of power of specific states.

The demographic factor. The demographic factor is a study element for the analytical process of a country's foreign policy. Historically, this factor has been the subject of study. Montesquieu reports that 18th-century Europe was "on the road to desolation" and attributed the decline of the French population to Parisian astyphilia. The importance of the demographic factor was also emphasized by the Ancient Greek philosophers such as Plato, who pointed out the need to determine the number of citizens in a state. And Aristotle in *Politics* emphasizes the importance of a correct demographic policy. The demographic policy advocated by the two great ancient philosophers emphasized the importance of maintaining a "stable" level, avoiding both overpopulation and underpopulation. Analytically, the importance of the demographic factor in foreign and international policy is located in the context of three different influences [4]:

to the security of the state, since demographic development is a function of military mobilization and reserves. Historically, it is understood that the military strength of a state is related to its demographic potential to the extent that in the era of conventional weapons it played an important role in stopping the enemy.

economic growth in terms of traditional economic schemes. Of course, the view that a population increase does not automatically lead to an increase in a country's economic potential (eg in the case of overpopulation) cannot be supported.

in national beliefs. This is the effect that the demographic factor can have on the ideas and beliefs of society as a whole, of public opinion. Increasing the population, for example, as long as it does not cause overpopulation, is a vital element that can inspire confidence in the national future and create feelings of optimism.

Population size (social resource) is a component of military power precisely because it is of great importance for the successful conduct of wars. After all, states with small populations could never be considered or become Great Powers [3]. It should be emphasized, however, that while the effects of the demographic factor were evident in the past, they are now overshadowed by other factors such as technological, cultural and economic development as the threats and dangers facing current states change or multiply. transnational and global.

Natural resources and industrial development. The total natural resources of a state (energy sources, agricultural and mineral wealth, industrial production, ability to exploit natural resources) are a key factor in determining foreign policy directions. The wealth of a state is the second important factor in the formation / acquisition of military power. The more resources a state has, the greater its power in international relations and foreign policy, which largely ensures its success in achieving goals and aspirations in the context of a rivalry, conflict or war. Wealth theoretically incorporates both the demographic and economic dimensions of power, because a state must have a large population in order to produce abundant wealth and vice versa. This type of wealth can be described as "mobilizable wealth", that is, wealth that is available for building military forces. It is taken for granted that it includes industries that produce the most modern and advanced technologies that are integrated in the most advanced equipment [4].

REFERENCES:

1. Aggestam, L., & Hedling, E. (2020). Leaderisation in foreign policy: performing the role of EU High Representative. *European security*, 29(3), 301-319.
2. Collins, S. D., DeWitt, J. R., & LeFebvre, R. K. (2019). Hashtag diplomacy: twitter as a tool for engaging in public diplomacy and promoting US foreign policy. *Place Branding and Public Diplomacy*, 15(2), 78-96.
3. Mearsheimer J. (2007) *The Tragedy of the Politics of the Great Powers*, Quality Publications W.W. Norton & Company, Athens 2007.
4. Morin, J. F., & Paquin, J. (2018). *Foreign policy analysis: A toolbox*. Springer.

5. Spykman N. (2004) *The Geography of Peace*, Papazisis Publications, Athens.
6. Varvarousis P. (2005) *Analysis of foreign policy*, Kardamitsa Publications, Athens 1995.

Танавський Ігор
Науковий керівник – к.г.н. Гулик С.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ

Будь-яке дослідження вимагає використання певних підходів і методів до вивчення того чи іншого об'єкта, що дає можливість дати йому об'єктивну різносторонню характеристику. Вивчення адміністративно-територіального устрою також повинно ґрунтуватись як на загальнонаукових, так і конкретно наукових (географічних) підходах і методах.

Важливим є діалектичний підхід, який виявляється в аналізі явищ і процесів у розвитку, єдності і взаємозв'язку з іншими явищами і процесами. Це дозволяє розглядати адміністративно-територіальний устрій як цілісну складну систему компонентів, що постійно розвивається в територіальному аспекті на основі своїх особливих закономірностей. Даний підхід вимагає також виявлення причинності розвитку, обумовленої взаємодією об'єктів і оцінку їх структури. Що являє собою систему взаємозв'язаних елементів, виявлених протиріччя і диспропорцій [5].

З діалектичним тісно пов'язаний історичний підхід, який означає, що об'єкти, особливо такі динамічні як економіко-географічні повинні розглядатися з наступних точок зору: а) їх внутрішньої структури як цілісної органічно взаємозв'язаної системи; б) процесу історичної зміни внутрішніх зв'язків; в) виявлення і вивчення якісних змін в їх структурі; г) виявлення і розкриття закономірностей розвитку. Історичний підхід до вивчення адміністративно-територіального устрою дає можливість простежити його історичні форми, процес їх складання і розвитку, спадкоємність формування АТО різного рангу тощо.

Головна теоритико-методологічна функція системного підходу – створення взаємозв'язаної системи понять і методів дослідження. Він передбачає цілісний підхід до об'єктів і предметів дослідження прогнозування, планування і конструювання. Системний підхід складається з аналізу і синтезу, тобто це шлях поділу складних об'єктів і явищ дійсності на підсистеми і наступне їх об'єднання, тобто синтез. Методично системне дослідження має такі етапи: 1) встановлення цілісності системи, її характеру; 2) структуризація системи; 3) параметризація і формалізація системи; 4) оптимізація.

Ще один важливий підхід – структурно-функціональний, який полягає у виділенні окремих структур (компонентної, територіальної, управлінської), що дозволяє всебічно вивчати складні суспільно-географічні об'єкти, їх функціональну структуру [5].

Нарешті, топологічний підхід, який націлює методи на виявлення найбільш істотних рис схожості або відмінності у економіко-географічній конкретиці, яка вивчається.

Перелічені наукові підходи лежать в основі конкретних методів дослідження, які використовуються для збору, систематизації і обробки матеріалу.

Серед основних методів збору матеріалу важливе місце займає аналіз документальних джерел. Джерелами для вивчення особливостей адміністративно-територіального устрою виступають певні наукові публікації, архівні матеріали, карти, статистичні публікації тощо.

Літературний метод дослідження (аналіз наукових публікацій) дає можливість прослідкувати сучасний стан і особливості формування адміністративно-територіального устрою в різні історичні періоди, вивчити спірні питання, розглянути і порівняти підходи різних авторів до того чи іншого питання.

Як джерела фактичних вступають архівні матеріали (метричні книги, матеріали розмежувань, дані переписів населення, певні законодавчі акти і ін.). Саме вони виступають документальною основою для теоретичних узагальнень стосовно адміністративно-територіального устрою певної території чи країни в цілому.

Ефективним методом дослідження є картографічний, що полягає у цілеспрямованому складанні і використанні картографічних творів у науковій і практичній діяльності. Картографічний метод дослідження включає різні прийоми аналізу та цілеспрямованого